

Худолій В.Ю.

студентка,

Науковий керівник: Боринець С.Я.

доктор економічних наук, професор,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Пенсійна система є необхідним механізмом ринкових відносин, що гарантує стабільність соціальних балансів в суспільстві, що, в свою чергу, сприяє економічному розвитку держави в цілому. Метою реформування пенсійної системи є посилення соціального захисту осіб, які втратили працездатність, забезпечення гідного рівня їх життя (стабільного високого рівня коефіцієнта заміщення пенсією) в результаті стійкого розвитку пенсійної системи (забезпечення відповідності між його зобов'язаннями і надходженнями).

Проблеми реформування пенсійної системи викликають значну кількість дискусій як практиків, так і науковців не тільки в Україні, але і в більшості країн світу, які вже провели або здійснюють реформування пенсійної системи. Варто відзначити, що основні фінансові показники Пенсійного фонду України [3] свідчать про збільшення його дефіциту та дисбаланс структури доходів і видатків у результаті системного порушення принципу економічної залежності видатків споживання від отриманих доходів і внутрішнього валового продукту. Для вирішення зазначених проблем у сфері реформування пенсійної системи України необхідно:

– забезпечити рівноправність громадян у пенсійній системі шляхом запровадження єдиних правил призначення пенсій, вирішення проблеми пільгового пенсійного забезпечення. Більші пенсії повинні сплачуватись тим, хто заробляв більше та сплачував вищі внески упродовж усього робочого стажу, це повинно збільшити мотивацію до сплати внесків і ліквідувати уникнення їх сплати;

– привести програми добровільного пенсійного забезпечення, діяльність яких регулюється окремим законодавчим актом, у відповідність до вимог Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» [2, с. 67];

– сформувати ефективну та надійну систему недержавного пенсійного забезпечення за рахунок розширення напрямів інвестування

пенсійних активів за сприятливих умов на фондовому ринку та макроекономічної стабільності;

- законодавчо упередити неможливість корупційної складової в роботі НПФ за рахунок посилення кримінальної відповідальності з метою зниження ризиків розкрадання пенсійних внесків вкладників;

- уніфікувати порядок оцінки пенсійних активів та визначення розміру пенсійних накопичень у системі недержавного пенсійного забезпечення та обов'язковій накопичувальній пенсійній системі, впровадження щоденного розрахунку чистої вартості пенсійних активів і щоденного розрахунку вартості одиниці пенсійних внесків (активів) за єдиною методикою [1, с. 63];

- вирішити проблему мінімального та максимального розміру солідарної пенсії і скасувати прив'язку його до прожиткового мінімуму, зміни якого значно впливають на пенсійні виплати;

- підвищити рівень суспільної обізнаності стосовно пенсійної реформи шляхом проведення ефективної інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, роботодавців, профспілок, об'єднань громадян і юридичних осіб, зокрема щодо переваг і ризиків функціонування накопичувальної системи пенсійного забезпечення, а також забезпечити стабільне фінансування таких заходів.

Таким чином, на сучасному етапі соціально-економічного розвитку українського суспільства необхідно повернутися до пріоритетності соціального забезпечення людини. Результати проведеного дослідження підтверджують нагальну необхідність запровадження на загальнодержавному й регіональному рівнях комплексу заходів з організаційно-економічного і правового забезпечення, створення й ефективного стимулювання пенсійного забезпечення. Порівнюючи напрями реформування пенсійної системи в Україні відповідно з досвідом розвинутих країн світу, можна дійти висновку, що переважна частина негараздів у цій сфері пов'язана передусім із відсутністю науково обґрунтованої, зваженої стратегії соціального розвитку як основного орієнтиру при розробці і прийнятті законодавчих актів, наказів і постанов.

Список використаних джерел:

1. Завора Т. М. Сучасні реалії реформування пенсійної системи України / Т. М. Завора // Розвиток фінансового ринку в Україні: проблеми та

перспективи: колективна монографія / За редакцією д.е.н., проф. В. О. Онищенко. – Полтава: ПолтНТУ, 2013. – С. 62-75.

2. Михальченко Г. Г. Особливості реформування пенсійної системи України в існуючих соціально-економічних умовах / Г. Г. Михальченко // Соціально-трудова відносина: теорія і практика: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана»; Ін-т соц.-труд. відносин; редкол.: А. М. Колот (голова) [та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – Вип. 2. – С. 66–75.

3. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfu.gov.ua/>